

Tweemaandelijks uitgave Protestantse Gemeente Wassenaar • nr. 36 • februari/maart '18 • www.pkn-wassenaar.nl

In dit nummer

Pagina 3:

Dichters

In de Kievietkerk staat op 4 februari de dichter Ed. Hoornik centraal, in de Messiaskerk het boek *Zusterlief broederlief* met werk van Mieke van den Berg.

Pagina 4

Schuldhelpverlening

Dory van Welsen legt uit wat de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar doet om schulden te voorkomen.

Pagina 6:

Kerkbalans

'Geef voor je kerk' is dit jaar het motto van de Actie Kerkbalans. Om de tekorten niet verder op te laten lopen, zijn extra bijdragen nodig.

Pagina 6:

Vluchtelingen

Oud-koster Kees Hofland vertelt over zijn hulp aan Iraanse vluchtelingen. "Met een beetje hartelijkheid kom je een heel eind."

Pagina 7:

Kerk en Kunst

Fotowerkgroep Silhouet exposeert in maart in de Messiaskerk met foto's die passen bij de 40-dagentijd, een tijd van einde en nieuw begin.

JIJ EN IK - EEN BELIJDENIS

Frans Ort

Dat jij bent -
abstractie noch
muurvaste macht,
kracht alleen.
Dat jij bent -
en ik je noemen zal
mijn schaduw of beter:
diep vermoede vriend.
Dat jij bent -
en ik dat woord verwonderd
tot mij neem. Beiden gekend,
maar peilloos liefgehad.

Uit: Frans Ort:

Jij en ik, momentopnamen van een zoektocht (2016)

Kerkdiensten 'Dichter bij het geheim'

God als geheim en mysterie

De komende weken worden in de NPB, in de Kievietkerk en in de Messiaskerk kerkdiensten gehouden rond een aantal gedichten. Op zondag 21 januari was dit al het geval in de Dorpskerk. In deze dienst werd een aantal gedichten van Frans Ort gelezen en bij de overdenking betrokken. Frans Ort is predikant in de protestantse gemeenten van Dieren en Rozendaal (Gelderland).

Door Deodaat van der Boon

De titel die aan de Wassenaarse kerkdiensten is meegegeven, luidt: 'Dichter bij het geheim'. Iedereen zal begrijpen dat het in deze titel om twee soorten 'dichter' gaat: 'dichter' als bijwoord in de zin van 'dichterbij', maar ook als zelfstandig naamwoord voor de man of vrouw die gedichten schrijft. Het andere deel van de titel van de Wassenaar-brede reeks van kerkdiensten is zeker zo interessant. Want er is, in het kader van een kerkdienst, sprake van een geheim.

Taboe

Anno 2018 is het niet vreemd wanneer mensen spreken over God als geheim of als mysterie. Maar dat is wel anders geweest. Tot aan het eind van de negentiende, begin twintigste eeuw werd er in brede kring veel over God nagedacht en gesproken, maar aan het bestaan van God werd niet of nauwelijks getwijfeld. In veel kringen was het zelfs taboe je openlijke twijfel aan het bestaan van God uit te spreken.

Je zou kunnen zeggen dat de verschrikkingen van de Eerste Wereldoorlog aan het onbetwijfeld algemeen christelijk geloof een einde hebben gemaakt. Misschien was dat wel een soort bevrijding, achteraf. Vragen die al veel eerder

Tijdens de eerste 'Dichter bij het geheim'-dienst werden gedichten behandeld van Frans Ort in de Dorpskerk

werden gesteld, konden vanaf die tijd gemakkelijker hardop worden uitgesproken. Nederland bleef nog lang een gedoopte natie, maar de eerste stappen naar een

in brede kring ontkend bestaan van God waren gezet.

>> Lees verder op pagina 3

Nationale Synode

In het jaar dat achter ons ligt stond Luther in de schijnwerpers vanwege 500 jaar Reformatie. Maar ook 2018 kan een herdenkingsjaar worden. Vierhonderd jaar geleden, in 1618, kwam in Dordrecht de Nationale Synode bijeen. Een vergadering waarvan de echo's nog lang zouden nadreunen in het collectieve protestantse geheugen. De stad Dordrecht heeft al een fikse subsidie toegezegd om herdenkingsac-

tiviteiten te stimuleren. Wat zullen de kerken doen? En: heeft Dordt ons nog iets te zeggen?

>> Lees verder op pagina 3

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Protestantse Gemeente Wassenaar en verschijnt eenmaal per twee maanden.

Oplage:
1.650 exemplaren

Redactieadres:
Protestantse Gemeente Wassenaar
Kerkelijk bureau
Schoolstraat 4
2242 KH Wassenaar
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
www.pkn-wassenaar.nl
(070) 511 40 68

Openingstijden kerkelijk bureau:
Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag
van 9.00-12.00 uur

Rekeningnummers:
NL50 FVLB 0699 8411 19
t.n.v. Protestantse Gemeente te
Wassenaar (kerkelijke bijdrage en
collectebonnen)

NL95 RABO 0128 0850 02
t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente
Wassenaar (diaconale giften en giften
kerkwebradio)

NL57 FVLB 0635 8167 25
t.n.v. Protestantse Gemeente Wassenaar
inzake kerkblad voor een vrijwillige
bijdrage

Redactie en redactieraad:
Deodaat van der Boon, Nelleke van Duijn,
Henk Hogewoning (eindredactie), Rick
van Keulen, Jilles de Klerk, Marianne
Mewissen en Kees Mos

Redactionele ondersteuning:
Ellen van der Vis

Post voor de redactie:
gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl
of per post naar het kerkelijk bureau
(zie boven)

Realisatie en druk:
Duocore, Katwijk

(advertenties)

Nils Holger Moormann *Bookinist* bij Haasnoot interieurs in Wassenaar.

haasnoot interieurs
Langstraat 29 Wassenaar / haasnoot.com

Beveiligingen
deskundig & betrouwbaar

Van Zuylen van Nijeveltstraat 244/246, 2242 LL Wassenaar

AMI BV

- Beveiliging
- Data
- Electrotechniek
- Telecom
- EIB systemen

www.i-ami.nl **070-511 67 38**

Wekelijkse en maandelijkse activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Maandagavond Wekelijks	Cantorij, 19.30-21.30 uur	Kievietkerk	mw. A. Jansen-Kot T (0252) 22 22 59
Dinsdagochtend Wekelijks	Openstelling kerk, 10.30-12.30 uur	Dorpskerk/Stiltecentrum	mw. K. Taal T (070) 511 12 49
Woensdagochtend Wekelijks	Ochtendgebed, 10.00 uur	Kievietkerk	mw. Sh. Keilholz T 06-15 37 72 20
Woensdagmiddag September t/m mei 1x per twee weken*	Altijd Welkom, 14.30-16.30 uur	Messiaskerk	mw. G. van Kesteren T (070) 514 46 33
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij, 20.00-22.00 uur	Dorpskerk	R. Jansen T (0252) 22 22 59
Woensdagavond Wekelijks	Cantorij, 20.00 uur	Messiaskerk	C. van Delft T (071) 401 24 20
Donderdagavond Oktober t/m maart	Koorruïne-avonden, 20.15 uur	Koorruïne Dorpskerk	mw. Sh. Keilholz T 06-15 37 72 20
Vrijdagochtend 2e vrijdag van de maand	Zangmorgen, 10.30-11.30 uur	Van Ommerenpark	mw. N. van Duijn T (070) 511 62 15
Vrijdagmiddag Wekelijks	Viering, 16.00 uur	Duinste	
Vrijdagavond Wekelijks	Weeksluiting, 19.00 uur	Sophieke Huis/Theaterzaal	ds. J.A.D. van der Boon T (070) 517 11 48
Vrijdagavond Wekelijks*	Rejoice, 19.30-20.30 uur	Messiaskerk	J. van den Akker T (070) 517 97 90

* Zie voor de data het programmaboekje en/of de website www.pkn-wassenaar.nl

Bijzondere activiteiten

	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Zondag 11 februari	Veerhuis met Joop de Jager, directeur Herenwegschool, 11.30-13.00 uur	Messiaskerk	Paul Geerlings en Hannie van Beelen T (070) 511 11 07
Zondag 11 februari	Messiaskerk Muziekmatinee (MMM): Aangenaam klassiek, 15.30 uur	Messiaskerk	John Mewissen T (07) 511 50 31
Woensdag 14 februari	Kerkcafé: valentijnslunch, 11.00-13.00 uur	Kievietkerk	Ria Snelleman T (070) 517 87 26
Woensdag 14 februari Woensdag 28 februari	Leerhuis Kerk en Israël, 14.00-16.00 uur	Messiaskerk	Elly Schipper T (070) 511 19 70
Zaterdag 3 maart	Opening expositie Kerk en Kunst: Silhouet, 15.00 uur	Messiaskerk	
Dinsdag 6 maart	Scholierendebat, 19.30 uur	Messiaskerk	Raad van Kerken Wassenaar
Woensdag 14 maart	Kerkcafé, 11.00-13.00 uur	Kievietkerk	Ria Snelleman T (070) 517 87 26
Zondag 18 maart	Messiaskerk Muziekmatinee (MMM): passiemuziek van J.S. Bach, 15.30 uur	Messiaskerk	John Mewissen T (07) 511 50 31
Zaterdag 24 maart	Orgelconcert Joost Langeveld, 16.00 uur	Dorpskerk	Fenna Gunneman T (070) 511 06 74

Gezamenlijke Taizéviering in de 40-dagentijd

De afgelopen jaren zijn we gewend om de 40-dagentijd met een gezamenlijke kerkdienst te beginnen. Dit jaar vindt die plaats in de Kievietkerk op zondag 18 februari. De dienst staat in het teken van de spiritualiteit van de gemeenschap van Taizé. Taizé is een plaatsje in de Bourgogne in Frankrijk. Na de oorlog begon frère Roger met enkele andere broeders er een internationale, oecumenische kloostergemeenschap. Jaarlijks komen duizenden bezoekers van over de hele wereld naar Taizé. Onder hen vooral veel jongeren. Zij komen om de heel eigen spiritualiteit van Taizé mee te maken. Die kenmerkt zich door zang, schriftlezing, stilte, ontmoeting en gesprek.

Kerkdienst

In de kerkdienst van zondag 18 februari zullen we enkele bekende en iets minder be-

kende Taizéliederen zingen. Ze zijn eenvoudig van melodie en tekst en nodigen mede daardoor uit tot meditatie en verinnerlijking. Dit wordt versterkt door het herhaaldelijk zingen van dezelfde tekst. In Taizé heeft de hele liturgie het karakter van een gebed. Er

is daarom veel stilte. Die biedt ruimte om op een eigen manier het verlangen naar God aan te spreken en te voeden.

De muzikale begeleiding in de gezamenlijke dienst wijkt ook af van wat gebruikelijk is. Het orgel zwijgt. De liederen worden begeleid op cello (Ellen Jansen), gitaar (Mark Lezwijn) en dwarsfluit en saxofoon (Pieter de Mast). Anneke Jansen heeft de leiding over de cantorij. Ook zal er in de dienst voor wie dat wil gelegenheid zijn na de voorbeden een kaarsje aan te steken op het liturgisch centrum. Het zal een dienst van inkeer worden waarin we geïnspireerd worden om in de zeven weken daarna toe te leven naar het feest van Pasen, begin april. Allen hartelijk welkom op zondag 18 februari, 10.00 uur in de Kievietkerk (Oranjelaan 2, Wassenaar).

'Dichter bij het geheim': Ed. Hoornik in de Kievietkerk

Op zondag 4 februari staan in de Kievietkerk gedichten van journalist en dichter Ed. Hoornik centraal. Hij werd geboren in 1910 in Den Haag en overleed in 1970 in Amsterdam. In 1943 werd hij naar het concentratiekamp Dachau gedeporteerd. De ervaringen daar hebben zijn gedichten van na de oorlog gestempeld.

*Maar soms stijgt het hoger naar mijn hoofd,
en dan zit ik in een niet-meer-weten;
enkel ogen waar het licht in dooft,
van mijn eigen wortels losgereten.*

*En de weg die ik dan ga is grijs,
zonder spiegeling en zonder wanen;
't heeft iets droevigs, maar 't heeft ook iets
blijs,
als een glimlach door een mist van tranen.
En die glimlach, weet ik, dat is God,
en die tranen zijn mijn aardse lot.*

Zijn leven lang heeft Ed. Hoornik als redacteur gewerkt. Bij kranten, literaire tijdschriften (waarvan hij er zelf enkele oprichtte) en weekbladen (onder andere *Vrij Nederland*). De gedichten van Ed. Hoornik zijn toegankelijk en eenvoudig van taalgebruik. Maar de gebruikelijke tegenstellingen hebben er hun vanzelfsprekendheid verloren, zoals die tussen slachtoffer en schuldige, dood en leven. Zo ook in onderstaand gedicht, als voorproefje op zondag 4 februari: 'Breekbaar ben ik...'

*Breekbaar ben ik; 'k merk het in mijn borst;
't is een druk soms en soms zijn het steken;
't wijkt dan naar mijn keel; daar wordt het dorst,
en dan drink ik om het te vergeten.*

'Dichter bij het geheim': Zusterlief Broederlief

In de beleving van Franciscus van Assisi is de mens niet bij machte om God te prijzen. Daartoe is hij – door de zondeval – onwaardig. Maar de elementen hebben volgens Franciscus nog hun oorspronkelijke zuiverheid behouden. In zijn *Zonnelied* laat hij daarom zeven elementen de lof van God bezingen. Met de zon als eerste en de dood als laatste in de rij.

Vorig jaar hebben zestien Nederlandse dichters op hun beurt de elementen in een gezamenlijke dichtbundel bezongen. Het leverde een fraai boek op dat in september in Culemborg werd gepresenteerd en op zondag 4 februari centraal staat in de 'Dichter bij het geheim'-dienst in de Messiaskerk.

Een van de dichters is ons gemeentelid Mieke van den Berg. Zij schreef een

prachtig gedicht over de dood – als een lieve zuster – en liet zich inspireren door het (middeleeuwse) denken van Franciscus over de dood als ongerept element dat waardig is om God te prijzen. Het gedicht plaatst ons daarmee midden in de actualiteit. Wat valt er van hieruit bijvoorbeeld over de voltooid levensdiscussie te zeggen?

Zonnelied

Maar eerst zullen we goed naar Franciscus zelf luisteren. Hoe is het *Zonnelied* opgebouwd? Met welke intentie werd het door hem geschreven? Wat moeten wij weten om Franciscus te kunnen begrijpen? Bij deze dienst hoort ook een kleine schilderijenexpositie. De bekende kunstenaar Jeltje Hoogenkamp schilderde de zeven elementen die in het *Zonnelied* de lof van God bezingen. De schilderijen zijn ook te koop.

>> Vervolg van openingsartikel

God als geheim en mysterie

In november 2007 verscheen van de hand van Klaas Hendrikse het boekje *Geloven in een God die niet bestaat, manifest van een atheïstische dominee*. In een samenleving waarin de secularisatie al een eeuw ruimschoots zijn intrede had gedaan, sloeg dit werkje in bepaalde kerkelijke kringen in als een bom. Er waren overigens ook genoeg mensen die het denken van Hendrikse omhelsden: 'Hij zegt precies wat ik al lang ook denk', hoorde ik toentertijd met enige regelmaat zeggen.

Niet geschokt

Frans Ort nam, als zovele, zo niet bijna alle predikanten, ook kennis van de woorden van Hendrikse. Tien jaar later vertelde hij me dat hij bepaald niet geschokt was door datgene wat door Hendrikse werd verteld, maar dat hij het verhaal van Hendrikse snél verteld en

bovenal te mager vond. Hij voelde zich echter wél uitgedaagd – uitgedaagd om op te schrijven wat hij, Frans Ort, gelooft en zonder daarbij direct gebruik te maken van woorden die afkomstig zijn uit de traditie, woorden die hij ergens tijdens zijn studie of in gesprek met gemeenteleden ooit oppikte of ooit uit het hoofd leerde.

En zo schreef hij direct achter elkaar de woorden op die het gedicht *Jij en ik* zouden gaan vormen, het gedicht dat op de voorpagina van dit kerkblad staat afgedrukt. *Jij en ik, momentopnamen van een zoektocht* is de naam geworden van zijn dichtbundel die in 2016 verscheen. Een zoektocht in poëzie naar het geheim, waar Frans Ort mij dichterbij bracht. Nauwelijks in woorden te vatten, maar geschreven in levende taal. Woorden die een taal spreken over het geheim van de Levende.

>> Vervolg van pagina 1

400 jaar Nationale Synode

De Nationale Synode in 1618 in Dordrecht was bedoeld om de eenheid in land en kerk te herstellen. Tussen remonstranten en contra-remonstranten, tussen rekkelijken en preciezen, bestond onenigheid over het leerstuk van de predestinatie, de uitverkiezing. De overheid greep de pauze in de oorlog met Spanje (het Twaalfjarig Bestand) aan om die splijtzwam uit de wereld te helpen.

Door Dick den Ouden

Tijdens de Nationale Synode werd er 154 keer vergaderd, van november 1618 tot mei 1619. Zeven van die zittingen werden gewijd aan het voorstel om te komen tot een officiële vertaling van de Bijbel uit de oorspronkelijke talen. In 1637 werd het project Statenvertaling afgerond.

Van Oldenbarnevelt

Maar niet alles wat zich toen en in de periode daarna afspeelde, was even fraai. De remonstranten delfden het onderspit: 200 remonstrantse dominees werden uit het ambt gezet, een aantal van hen werd zelfs verbannen. De politiek speelde daarbij een belangrijke rol. Prins Maurits, de stadhouder, ging ter kerke in de

Haagse Kloosterkerk en liet zo zien dat hij partij koos voor de contra-remonstranten. Het heeft zijn politieke tegenstander, de bejaarde raadspensionaris Johan van Oldenbarnevelt, letterlijk de kop gekost. Leunend op zijn stok beklom de oude staatsman het schavot op het Binnenhof om te worden onthoofd. Op 13 mei 1619, vier dagen na de laatste synodevergadering.

Vondel

Zijn tijdgenoot, de dichter Vondel, was verbijsterd. Een integer staatsman werd ter dood gebracht op beschuldiging van hoogverraad en landverraad! Hij schreef als vlammend protest het hekeldicht *Het Stockske van Joan van Oldenbarnevelt, Vader des Vaderlants*. De wandelstok van Van Oldenbarnevelt had een oprechte man gesteund: *Wie ging zoo krom gebuckt, noit krom!* Van Oldenbarnevelt was dood, maar zijn wandelstok was er nog.

Is Van Oldenbarnevelt in Wassenaar geheel vergeten? Op 13 mei 1771 vond op huize Santhorst een 'herenpartij' plaats ter gedachtenis van zijn sterfdag. Maar dat is alweer lang geleden. Nu leeft hij nog voort in een straatnaam.

VAN EDE
INTERNATIONAL MOVING
VERLENGDE HOGE KLEI 60 - WASSENAAR - HOLLAND
WWW.VANEDE.COM - T.(070) 511 34 26

STERK IN VERHUIZEN. SINDS 1923

“Ik vind het heerlijk om mensen te helpen”

Dory is vaak op pad voor het bezoeken van haar cliënten. Voor dit interview maakt ze tijd vrij voor een gesprek bij haar thuis. Het tuinhok moet meteen gesloten worden vanwege twee mooie, goed verzorgde honden die iedere bezoeker enthousiast begroeten. Dory heeft één ervan onlangs liefdevol opgenomen via de Stichting Herplaatsing Proefdieren.

Door John Mewissen

Naast diverse bestuurlijke functies was Dory lid van een staatscommissie voor toezicht op uitzetting van uitgeprocedeerde asielzoekers. In dat kader had ze onder andere te maken met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en bezocht ze asielzoekerscentra door het hele land. Ondanks een drukke baan (directeur bij TNO) was ze jarenlang

mantelzorgster voor haar moeder, haar schoonzuster en een handjevol vriendinnen, lange tijd voor haar inmiddels overleden echtgenoot en tot voor kort voor haar enige, oudere zuster, die in maart overleed. Ze valt even stil wanneer we hun portretten bekijken.

VVD-opvoeding

“Ik kom uit een klein hervormd gezin met, zoals ik het altijd verwoord, een PvdA-vader, een CDA-moeder en een liefdevolle VVD-opvoeding met christelijke normen en waarden. Ik ben toevallig gezegend – en daar ben ik onze lieve Heer dankbaar voor want dat is niet vanzelfsprekend – met een goede gezondheid, een onderzoekende geest en een sterk verantwoordelijkheidsgevoel. Ik vind het tegelijkertijd heerlijk om onafhankelijk en zelfstandig te zijn, en om mensen te helpen waar ik maar kan met

de talenten die ik zomaar gekregen heb. Ik beleef daar zelf ook veel vreugde aan. Dus snijdt het mes aan twee kanten.”

Na haar pensionering kwam er naast de mantelzorg tijd vrij voor andere dingen en werd zij gevraagd voor het voorzitterschap van het Van Ommerenparkbestuur, waaronder de zorginstelling Johannahuis. Deze functie heeft zij ruim zeven jaar vervuld tot haar afscheid

medio 2016. Toen rees de vraag: hoe kan ik mijn tijd en talenten blijven inzetten voor de Wassenaarse gemeenschap? Zo kwam Dory terecht bij Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW) als vrijwilliger bij het project ‘Samen Schulden Voorkomen’. Een project voor mensen die door problemen in een uitzichtloze situatie dreigen te belanden waarin schulden en boetes zich opstapelen. Ze heeft veel tijd en

Diaconia

Armoede in Wassenaar

“Jullie in het rijke Wassenaar hebben toch geen diakenen nodig? Voor een diaken is bij jullie toch niets te doen.” Zoiets hoor ik nogal eens als ik heel bescheiden zeg dat ik diaken mag zijn in Wassenaar.

Door Harm Schelhaas

Het recente armoederapport over Wassenaar geeft antwoord. Uit dat rapport blijkt dat in Wassenaar ruim 600 mensen onder de armoedegrens leven; dat is 5,2 procent van de Wassenaarse bevolking. Het landelijk gemiddelde is wel hoger, dat ligt op 10 procent. Wassenaar is een typisch voorbeeld van een rijke gemeente: een rijke bovenlaag maar verder een gewoon Zuid-Hollands dorp.

Het recente armoederapport voor Wassenaar bevat een schat aan informatie. Enkele gegevens hieruit:

- De meerderheid van de inkomens beneden de armoedegrens in Wassenaar (circa 56 procent) leeft van een bijstandsuitkering, 25 procent krijgt andere ondersteuning, bijvoorbeeld een werkloosheidsuitkering.
- Eenoudergezinnen met kinderen hebben de meeste kans op armoede.
- Ten opzichte van 2012 is het aantal huishoudens met bijstand gestegen. Alleenstaanden vormen in absolute zin de grootste groep onder de minima.
- In de wijk Oostdorp en omgeving is het aandeel minima hoger dan in de rest van de gemeente.
- Al drie jaar of langer verkeert ruim 60 procent van de minima in deze situatie.
- Van de 5.735 kinderen in Wassenaar leven er 290 in een huishouden onder de armoedegrens.
- Er is in Wassenaar een aantal ondersteunende regelingen: kwijtschelding van schulden, bijzondere bijstand, individuele inkomensvoetstuk, participatie, school-, sport- en cultuurkosten.
- Opvallend is het bereik van de regeling kwijtschelding van schulden. Deze is zeer hoog, evenals de regeling school-, sport- en cultuurkosten. In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het onder de aandacht brengen van regelingen voor kinderen en dat heeft succes gehad.

De officiële regelingen zijn niet altijd voldoende om de acute nood te lenigen. In dat geval wordt vaak aan de diaconie gevraagd om bij te springen en dat gebeurt vaak. Zo is het goed denkbaar dat de diaconie een kerstpakket bezorgt bij mensen die in ellendige omstandigheden verkeren. De diaconie is er niet alleen voor de eigen kerkleden en de nood onder de bevolking is natuurlijk niet alleen financieel. Vooral bij ouderen is de eenzaamheid een toenemend en groot probleem. Ook dan kan de diaconie helpen en die hulp hoeft niet beperkt te blijven tot de eigen kerk.

En in antwoord op de vraag of Wassenaar diakenen nodig heeft: de nood in de wereld door oorlogen, honger en rampen is hoog en meehelpen om deze nood te verlichten, hoort ook tot de taak van de diakenen. Velen zijn zelfs van mening dat de toekomst van de kerk vooral ligt in het diaconale werk en minder in de vraag naar de juiste leer en dogma's. Of de kerken in Wassenaar genoeg doen op diaconaal gebied, daarover wellicht een volgende keer. Weet in elk geval: er zijn meer diakenen nodig.

(advertenties)

ALLE AANDACHT
VOOR AFSCHEID
NAAR WENS EN
HERINNERING

EDWARD KARDOL

Oostdorperweg 151
2242 NJ Wassenaar
☎ 070 514 61 00

info@omen-uitvaartzorg.nl
www.omen-uitvaartzorg.nl

FACILITEITEN VOOR HET VERZORGEN VAN:

- UITVAARTEN
- OVERLEDENEN
- OPBARINGEN
- CONDOLEANCES
- AFSCHEIDSBIJEENKOMSTEN
- MEMORIALS

INFORMATIEPUNT VOOR HET:

- BESPREKEN VAN UITVAARTEN
- REGISTREREN VAN UITVAARTWENSEN
- DEPOSITO EN UITVAARTVERZEKERINGEN
- GEDENKTEKENS - URNEN - SIERADEN
- UITVAARTKISTEN

Dory van Welsen: 'Het geven van hulp en steun is altijd maatwerk'

energie geïnvesteerd om de weg te vinden in de wet- en regelgeving en in het complexe netwerk van instanties waarmee een cliënt te maken heeft of kan krijgen, organisaties die allemaal hun eigen regels, normen en procedures hebben. Daarvoor heeft de SMOW een voor iedereen toegankelijke Sociale Kaart van Wassenaar samengesteld. Nu heeft ze een waardevol netwerk en weet ze welke eisen elke instantie stelt aan informatie en dossiervorming.

Hoe kom je aan je cliënten?

"Het gaat om mensen in heel Wassenaar die vaak lang gewacht hebben voordat ze hulp vragen, totdat ze ten slotte geen uitweg meer zien. De adressen krijg ik van de SMOW die de intake verzorgt. Dan maak ik een afspraak voor huisbezoek. Het moet klikken tussen de hulpvrager en mij. De mensen geven mij hun vertrouwen en laten mij binnen in hun privédomein. Ik kan ze alleen begeleiden als ze alles op tafel leggen. Achter een simpele hulpvraag ligt altijd een grotere problematiek. Het geven van hulp en steun is altijd maatwerk. Mensen lopen soms vast in de digitalisering van de maatschappij of laten door omstandigheden vaak hun financiële zaken versloffen. Ze maken de post niet meer open. Brieven – ook aanmaningen of dwangbevelen – worden op een sta-

pel gelegd. Hun hoofd staat er soms niet naar, bijvoorbeeld omdat hun situatie recent is veranderd door ziekte, een echtscheiding, de dood van de partner, het verlies van een baan of huis. Die schok is vaak nog niet verwerkt. Een termijn is dan snel overschreden, de boete wordt automatisch opgelegd en dan stapelen de schulden zich snel op. Schuldhulpverlening is dan vaak de oplossing, maar dat vergt een hoop papierwerk, waarbij wij hulp bieden."

Om welke groepen mensen gaat het?

"Om gewone Wassenaarders als u en ik. Maar ook om statushouders: Syrische families bijvoorbeeld kunnen de formulieren voor het aanvragen van studiefinanciering of toeslagen niet lezen vanwege taalproblemen. Maar vaak is voor iedere minder vaardige lezer het ambtelijk taalgebruik veel te ingewikkeld. En er zijn cliënten die geen computer hebben of daar niet mee om kunnen gaan. Ook dan is hulp hard nodig, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een DigiD en het doen van belastingaangifte. Ongeacht de opleiding, ieder mens kan in financiële problemen raken. Enkele voorbeelden: na een echtscheiding is vaak de vrouw haar status, huis en inkomen kwijt. De schok die dat teweegbrengt, maakt dat ze niet meteen in staat is om de levensstijl aan te passen aan het nieuwe,

Uit de kerkenraad | Freek Koster Vallen en opstaan

2017 was voor de Protestantse Gemeente Wassenaar een bewogen jaar. Ik kan u zeggen dat ik nog niet echt ben bekomen van wat er in de afgelopen maanden is gebeurd. En dat zal voor velen van u ook gelden.

Maar we moeten en mogen verder. Met elkaar. Proberen de emoties te verwerken, te leren van wat er is gebeurd, de opgelopen achterstand goed te maken en te bouwen op de sterke gemeenschapszin van de wijken.

Er is heel veel werk te doen. De kerkenraad zal zich snel buigen over de vervulling van de vacature die ontstaat na het vertrek van dominee Van der Boon en dominee Mos, later dit jaar. Over de vormgeving van het pastoraat in de nieuwe situatie zal opnieuw worden nagedacht. Ook de voortgang van het werk van de commissies zal hernieuwde prioriteit krijgen. We zullen u daarvan op de hoogte houden en u er zoveel mogelijk bij betrekken.

We hebben het afgelopen jaar ervaren dat er veel voor nodig is om met elkaar op weg te blijven. Laten we proberen die ervaring te gebruiken om verder te bouwen aan onze toekomst. Om met hernieuwde energie en vol goede moed het nieuwe jaar in te gaan. Laten we erop vertrouwen dat we allemaal het beste voor hebben met onze kerk. We hebben elkaar hard nodig.

Ik wens u een gezegend 2018 toe.

Freek Koster is voorzitter van de kerkenraad

lagere inkomen, vaak een uitkering. Of iemand blijft achter na overlijden van de partner die de administratie altijd deed. Hij of zij was niet gewend de financiële zaken te doen en zit bovendien nog in een rouwproces."

Hoe kun je al deze mensen helpen?

"Ik begin met het geven van inzicht in hun inkomsten en uitgaven. Vroeger had je een potje voor alles: de huur, de zorgverzekering, de boodschappen, kleding enzovoorts. Nu geef ik ze een elektronisch huishoudboekje en maak zichtbaar waaraan ze het geld uitgeven en vooral of er iets over blijft na de reservering voor zorgkosten, huur, verzekeringen, lokale belastingen etc. en zo ja, hoeveel. Bij tekorten kijken we waar bezuinigd kan worden. Ik neem contact op met schuldeisers, met bewindvoerders, het UWV, de Sociale Verzekeringsbank, de gemeente, de lokale belastingheffer, de Belastingdienst, de studiefinanciering,

de woningbouwvereniging. Soms moet ik procederen of bezwaarschriften indienen, maar mijn ervaring is dat in persoonlijk contact ambtenaren zich positief opstellen, begrip tonen en mee zoeken naar oplossingen."

Je bouwt een vertrouwensband op met je cliënten. Houd je voldoende afstand?

"Ja, dat moet. Ik zie mezelf als een familievriend die goede raad geeft, maar ieder mens moet uiteindelijk zelf de verantwoordelijkheid nemen voor zijn of haar leven en steeds meer op eigen benen staan. Op enig moment als de problemen opgelost zijn, hebben cliënten mij niet meer nodig en kan ik me terugtrekken. Iedereen wil toch zijn eigen leven bepalen en zo moet het ook. Wel laten oud-clieënten vaak blijken dat ze mijn steun gewaardeerd hebben en dat maakt mij weer een blij mens en geeft de motivatie om door te gaan."

(advertenties)

Wat doet de SMOW?

Het team van de Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar (SMOW) is voor de gemeente Wassenaar actief in allerlei maatschappelijke projecten zoals Tafeltje Dekje, Samen Winkelen, Open Eettafel, Boodschappen Doen, Belastinghulp, Ouderenadvisering, Mantelzorgondersteuning en Samen Schulden Voorkomen. Veel vrijwilligers zijn erbij betrokken.

De maatschappelijk werkers van de SMOW zoeken bij de een-op-een projecten naar een goede match tussen vrijwilliger en cliënt en verzorgen ook de begeleiding en terugkoppeling. In schrijnende gevallen wordt soms een beroep op de diaconieën gedaan voor individuele financiële ondersteuning.

Maatschappelijke Ondersteuning

De Horsten
uitvaartverzorging
WASSENAAR & VOORSCHOTEN

Een vertrouwd gezicht in Wassenaar & Voorschoten

Wanneer u in uw directe omgeving te maken krijgt met een overlijden, kunt u - 24 uur per dag - contact met ons opnemen

www.dehorstenuitvaartverzorging.nl
info@dehorstenuitvaartverzorging.nl

Wassenaar: tel. 070 - 514 43 45 (24 uur per dag)
Voorschoten: tel. 071 - 561 08 00 (24 uur per dag)

De Horsten Uitvaartverzorging, Postbus 1011, 2240 BA Wassenaar

Een bijzonder verhaal

We hadden hem weleens vaker met hen zien optrekken: oud-koster Kees Hofland samen met drie mannen van buitenlandse afkomst. In de kerstnacht troffen we elkaar weer. Na afloop van de dienst in de Messiaskerk, bij Glühwein en krentenbrood. We raakten met elkaar in gesprek en Kees vertelde zijn verhaal.

Door Kees Mos

Het was begonnen nog voordat de vluchtelingen massaal uit Syrië kwamen. Drie jaar geleden nu. Toen waren er ook al asielzoekers op Duinrell. Kees wilde wat voor hen doen. Maar wat en hoe? Al gauw begreep hij dat je je beter kunt concentreren op een enkeling dan op een hele groep. Hij nodigde drie gevluchte Iraniërs die in de Dorpskerk waren gedoopt uit om een kijkje te komen nemen in zijn viszaak. Daarna maakte hij nog een rondvaart met hen in de haven en beloofde hij hen een volgende keer Scheveningen en het Westland te laten zien.

Kon je je dan verstaanbaar maken, vroegen we Kees. Hij schoot in de lach. "Mijn Engels beperkt zich tot 'yes' en 'no' en de rest laten we maar zo, dus dat hielp niet echt. Maar met een beetje hartelijkheid en met handen en voeten kom je ook een heel eind."

Op de boot

De asielzoekers waren ondertussen verplaatst naar een ander opvangcentrum.

In drie jaar tijd zou dat maar liefst acht keer gebeuren. Kees bleef echter contact met hen onderhouden. In het voorjaar ging hij met hen naar de Keukenhof, in de zomer voer hij met hen op zijn boot door de Leidse grachten, ze aten een keer samen in een Iraans restaurant, bezochten Artis en met kerst kwam hij met hen naar de kerk. Inmiddels hebben twee van hen nu vast onderdak gevonden in een appartement in Hilversum en heeft de derde een kleine woning in Amsterdam betrokken. Daar heeft hij ook voor twee dagen in de week werk gevonden. De Iraniërs in Hilversum wachten nog op een werkverklaring. Zij moeten eerst een proeve van bekwaamheid van de Nederlandse taal afleggen.

Blijde dag

We vroegen Kees hoe hij dit contact in de afgelopen jaren zelf had beleefd. Of er misschien geen misbruik van hem was gemaakt, Kees zijn goedheid kennende. Hij wees de suggestie verontwaardigd van de hand. Natuurlijk, hij had hen ook financieel geholpen, bijvoorbeeld laatst nog met de aankoop van een bed. Maar als je zag hoe dankbaar ze waren. Bovendien betaalden ze hem op hun eigen aandringen maandelijks in termijnen terug. Nee, Kees voelde het beslist anders. Hoe fijn is het om mensen af en toe een blijde dag te bezorgen. Om hen met raad en daad bij te staan, te appen op de bellen, als plotseling het energiebedrijf op de stoep staat en je geen idee hebt

Kapitein Kees Hofland (links) in zijn boot voor de Messiaskerk

waarom. "Dan geniet ik samen met hen. Samen een appeltaart eten is toch veel leuker dan in je eentje."

Nauwelijks aandacht

Tenslotte vroegen we hem nog of hem iets was opgevallen. Hij hoefde er niet lang over na te denken. De kerk zou wat meer van zich moeten laten horen. We keken hem vragend aan. Wat bedoelde hij? En toen vertelde Kees hoe de Iraniërs na hun doop in al die plaatsen waar

ze vervolgens heen waren gezonden, niet of nauwelijks aandacht vanuit de kerk hadden gekregen. De overdracht ontbreekt. Iedere kerk is een eiland, lijkt het wel. Zo gaan mensen zwerven.

Na deze laatste woorden namen we afscheid, de donkere koude kerstnacht in. Maar verlicht en verwarmd door het bijzondere verhaal dat we hadden gehoord en gezien.

Actie Kerkbalans 2018: 'Geef voor je kerk'

Op 20 januari is de jaarlijkse campagne van start gegaan voor het geven van een vrijwillige bijdrage aan de kerk. Dit jaar is het landelijke thema van de Actie Kerkbalans: 'Geef voor je kerk'.

Door Hans van Kesteren

Ook in het komende jaar doet de Protestantse Gemeente Wassenaar een dringend beroep op de leden om hun bijdrage aan de kerk te verhogen om zo het tekort in de begroting te helpen dekken. De bijdrage was in 2017 328.000 euro en is daarmee 8.000 euro lager uitgekomen dan in 2016. Dit is toe te schrijven aan een daling van het aantal bijdragende leden van 9 procent. Daar staat een gestegen gemiddelde bijdrage van 7 procent tegenover. De kerkrentmeesters zijn zeer verheugd dat een oproep in januari 2017 om de bijdrage te verhogen door velen is gehonoreerd. Maar de terugloop in betalende leden verdient aandacht.

De teruggang in het ledenaantal is geen verrassing en beperkt zich niet tot Wassenaar. De kerk probeert deze daling op

te vangen, enerzijds door gezamenlijk een nieuw elan op gang te helpen dat op termijn moet leiden tot een verbrede draagkracht. Anderzijds wordt onder leiding van de kerkrentmeesters de tering naar de nering gezet. Dit laatste is al zichtbaar in de begroting van 2018 waarin de begrote lasten in vergelijking met de begroting van 2017 afnemen met 18 procent. In 2019 zal het aantal predikanten teruggelopen zijn van drie naar twee waarmee een verdere bezuiniging zal worden gerealiseerd. Voorts wordt er hard gewerkt aan het verhogen van inkomsten, bijvoorbeeld door de verhuur van onze kerkgebouwen. Verwacht wordt dat dit op korte termijn een significante bijdrage levert. In de komende jaren zullen we ook zorgvuldig moeten kijken naar wat we met onze kerken en overig onroerend goed gaan doen.

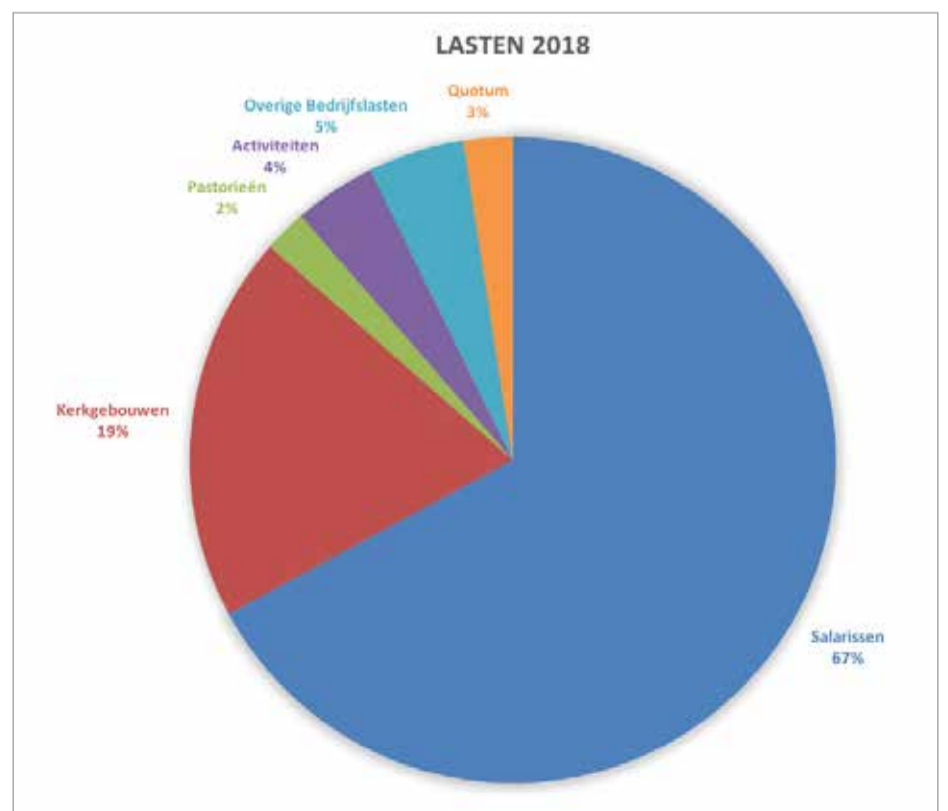
Plus 5 procent

Het diagram laat zien dat de lasten nog steeds voor een groot gedeelte worden bepaald door de salarissen en in mindere mate de kerkgebouwen. In 2018 treedt er bij een gelijkblijvende vrijwillige bijdrage een tekort op van rond de 50.000 euro. Dat tekort zal ten koste van onze reserves gaan en dat willen we met het oog op de onzekere toekomst zoveel mogelijk vermijden. Ons doel is daarom allereerst om met het teruglopend ledental de vrij-

willige bijdrage zoveel mogelijk op peil te houden. Wij gaan ervan uit dat daarvoor de vrijwillige bijdrage per lid met ongeveer 5 procent moet stijgen.

We vertrouwen erop dat de kerk ons allen lief is en dat we er samen voor willen zorgen dat de kerk er ook zal zijn voor

onze kinderen en kleinkinderen. Daarvoor zal naast al het vrijwilligerswerk ook een extra materiële bijdrage vereist zijn. Als u uw bijdrage wilt heroverwegen, dan wijzen wij u op de landelijke richtlijn die uitgaat van (een royale) 1 procent van het inkomen.

Joop de Jager te gast tijdens Veerhuis

Gast op zondag 11 februari tijdens het Veerhuis is de heer Joop de Jager, directeur van de Herenwegschool. Aan de hand van enkele dia's zal hij het publiek confronteren met onderwerpen die naar zijn mening onze aandacht verdienen. Het vaste panel stelt vragen en bezoekers van het Veerhuis kunnen zich elk gewenst

moment in het gesprek mengen. Het Veerhuis begint om 11.30 uur (aansluitend aan het koffiedrinken na de kerkdienst) en eindigt om 12.15 uur, waarna tot 13.00 uur gelegenheid is met elkaar iets te drinken en na te praten. De toegang is gratis. Consumpties dient men wel zelf te betalen.

Kerk en Kunst: expositie Silhouet

Wassenaar telt vele verrassingen. Een daarvan is de fotowerkgroep Silhouet. Een bloeiende vereniging waarvan de leden zich maandelijks toeleggen op het maken van foto's rondom een bepaald thema. Voor de expositie gedurende de 40-dagentijd heeft de commissie Kerk en Kunst van de Messiaskerk de fotowerkgroep gevraagd om foto's te maken die ingaan op wat in deze tijd van het jaar in de kerken aan de orde komt. Dat zijn van oudsher Bijbelverhalen over licht en don-

ker, einde en nieuw begin, dood en leven. Inmiddels zijn de leden enthousiast aan het fotograferen geslagen. Een van de voorbeelden is bijgaande prachtige foto van Yolante Klinkhamer getiteld 'Zonsopgang'. De feestelijke opening van de expositie vindt plaats op zaterdag 3 maart om 15.00 uur in de hal van de Messiaskerk. De expositie zelf is in de 40-dagentijd op de zaterdagen daarna 's middags te bezoeken en tijdens de openingstijden van de Messiaskerk.

'Aangenaam klassiek' en passiemuziek in Messiaskerk

Op zondag 11 februari brengen het schoolorkest, het strijkkwartet en instrumentale en vocale solisten van zowel de American School als de International School of The Hague onder de naam 'Aangenaam klassiek' een programma met prettig in het gehoor liggende klassieke en moderne muziek. De vaste bezoekers van de MMM zien ieder jaar uit naar het sprankelend optreden van de leerlingen van de Haagse internationale scholen, waar het muziekonderwijs op een hoog peil staat. De Amerikaanse leerlingen ervaren het optreden in een kerk die klinkt als een concertzaal en het contact met de Wassenaarse gemeenschap als een bijzondere gebeurtenis.

concert wordt uitgevoerd door de Christelijke Oratorium Vereniging Ex Animo uit Leiden onder leiding van Wim de Ru. Van 15.30 tot 16.30 uur zingt het koor koralen en andere delen uit de Matthäus Passion van Johann Sebastian Bach, afgewisseld met de aria's voor sopraan en tenor uit dit grote werk. Voor de volledige uitvoering van de Matthäus Passion door Ex Animo kunt u terecht in de Pieterskerk te Leiden.

Passiemuziek

Op zondag 18 maart is er, ook in het kader van Messiaskerk Muziekmatinee (MMM), passiemuziek van J.S. Bach te horen. Dit

Vragen van lezers

Vraag

Onlangs hoorde ik dat er in Jorwerd een protestants klooster is geopend. Wat zoeken protestanten in een klooster? En dan ook nog in Jorwerd, waaruit God volgens Geert Mak enkele jaren geleden verdwenen is?

Antwoord van Kees Mos

Kloosters vinden we over de hele wereld in alle religies. Het geheim van een klooster is dat je je terugtrekt uit de wereld waarin voorspoed en welvaart belangrijk zijn, om je volledig te kunnen richten op stilte en bezinning. Daarvoor worden in kloosters de getijden streng onderhouden. De dagindeling van de kloosterlingen wordt geheel bepaald door de vaste rituele gebeden. De gedachte hierbij is dat deze vaste gebeden en rituelen doorwerken in de overige uren van de dag en zo een opmaat vormen tot persoonlijke contemplatie, stilte en rust.

Protestanten hebben eeuwenlang deze getijden onderhouden rondom de vaste maaltijden die zij samen gebruikten, door deze te beginnen en te eindigen met gebed en Bijbellezend. Om deze reden gingen zij schouderophalend aan het kloosterleven voorbij. In onze tijd, waarin niets meer vast lijkt te staan, pleiten inmiddels ook protestanten ervoor de getijdengebeden en rituelen weer in te voeren. Dat kan gemakkelijker in een bepaald (kloosterachtig) woonverband dan in de hectiek van het moderne stadsleven.

Zo kwamen enkele gezinnen enige tijd geleden ertoe een woongemeenschap te vormen, met als voornaamste doel elkaar te helpen volgens het vaste ritme van de getijden te leven. Dat deze woongemeenschap uitgerekend in Jorwerd werd gesticht wekt – na het succes van het boek van Geert Mak – uiteraard wel verbazing. Maar het kan ook als een statement worden gezien.

Heeft u ook een vraag? Stuur deze naar de redactie (zie colofon).

Gericht naar
uw persoonlijke wensen

Verzorgen van en hulp bij
verzekeringen en deposito's

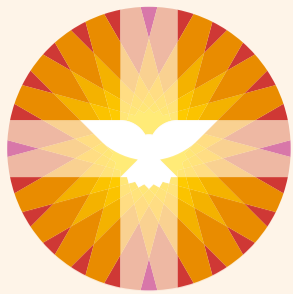
Diverse uitvaartcentra beschikbaar,
o.a. 'Sorghvliet',
Groot Hertoginnelaan,
's-Gravenhage

Kantoor
Jan van Nassastraat 110
's-Gravenhage

Tel. (070) 350 7000
(dag en nacht)

info@engelenenspoor.nl

www.engelenenspoor.nl

Redactioneel

Hulp

Door een misverstand hebben we verzuimd om in het vorige nummer de tweemaandelijks bijdrage van de Wassenaarse diaconie op te nemen in het blad. Het betrof een gedegen onderbouwing van de stelling waarom diakenen in Wassenaar hard nodig zijn; een artikel over stille armoede in Wassenaar die we de lezer niet willen onthouden. Vandaar dat deze tekst, van de hand van diaken Harm Schelhaas, deze maand alsnog is opgenomen in de rubriek Diaconia.

Maar ieder nadeel heeft zijn voordeel, zei Johan Cruijff ooit. En die heeft altijd gelijk. Want het ontbreken van de tekst bracht ons op het idee om in dit eerste nummer van 2018 meer artikelen op te nemen over hulp aan de medemens. Zo vonden we Dory van Welsen bereid om te vertellen over de ondersteuning van mensen met schulden. En we hebben een mooi interview met oud-koster Kees Hofland waarin hij vertelt hoe hij Iraanse vluchtelingen een handje helpt. "Want hoe fijn is het om mensen af en toe een blij dag te bezorgen."

Dit en nog meer ('Dichter bij het geheim', 400 jaar Nationale Synode en informatie over de 40-dagertijd) in nummer 36 van dit kerkblad. Veel leesplezier!

Henk Hogewoning

PS: we zoeken nog mensen die af en toe een artikel willen schrijven. Geïnteresseerd? Stuur een mail naar gemeentenieuws@pkn-wassenaar.nl.

Scholierendebat in Messiaskerk

Op dinsdag 6 maart organiseert de Wassenaarse Raad van Kerken een scholierendebat. Plaatselijke politici kruisen (verbaal) de degens met leerlingen afkomstig van het Rijnlants Lyceum, het Adelbert College en de American School of The Hague. In hun eigen debatklassen bereiden de leerlingen zich grondig voor op dit belangrijke moment in de lokale verkiezingscampagne. De thema's die zij inbrengen, hebben betrekking op het leven in het dorp en de toekomst van

Kerkdiensten

Dorpskerk, Plein 3, tel. 070 - 511 35 20 | ds. J.A.D. van der Boon, tel. 070 - 517 11 48
Kievietkerk, Oranjelaan 2, tel. 070 - 517 97 24 | ds. J.M. de Klerk, tel. 070 - 889 03 33
Messiaskerk, Zijllaan 57, tel. 070 - 511 55 82 | ds. N.K. Mos, tel. 071 - 542 62 74

Alle kerkdiensten beginnen om 10.00 uur, tenzij anders aangegeven.

Kijk voor actuele informatie over de kerkdiensten op de website: www.pkn-wassenaar.nl

	Dorpskerk	Kievietkerk	Messiaskerk
Zondag 4 februari	ds. J. van Aller (Haarlem)	ds. J.M. de Klerk Dichter bij het geheim: Ed. Hoornik	ds. N.K. Mos Dichter bij het geheim: boek <i>Zusterliefde broederliefde</i>
Zondag 11 februari	ds. J.A.D. van der Boon 19.15 uur: cantatedienst ds. J.A.D. van der Boon	mw. ds. R.C.G. Schultheiss (Sassenheim)	ds. N.K. Mos
Zondag 18 februari 1e zondag 40-dagertijd	Zie Kievietkerk	ds. J.M. de Klerk Taizédienst m.m.v. de cantorij	Zie Kievietkerk
Zondag 25 februari 2e zondag 40-dagertijd	ds. J.A.D. van der Boon	11.00 uur: oecumenische dienst met voorgangers ds. J.M. de Klerk en pastoor M.P.J. Hagen	dhr. P. Koster (Den Haag)
Zondag 4 maart 3e zondag 40-dagertijd	ds. J.A.D. van der Boon	ds. R. Steenstra (Leiden)	ds. N.K. Mos
Zondag 11 maart 4e zondag 40-dagertijd	ds. J.A.D. van der Boon	ds. J.M. de Klerk Doopdienst	mw. drs. E.E. Aarsen-Schiering (Den Haag)
Zondag 18 maart 5e zondag 40-dagertijd	dr. R. Buitenwerf (Amstelveen)	ds. B. Hengeveld (Huizen)	ds. N.K. Mos
Palmpasen Zondag 25 maart	ds. J.A.D. van der Boon	ds. J.M. de Klerk	ds. N.K. Mos
Maandag 26 maart Dinsdag 27 maart Woensdag 28 maart	19.30 uur: vesper in de Koornruïne		
Witte Donderdag 29 maart	19.30 uur: ds. J.A.D. van der Boon Dienst van Woord en Tafel	19.30 uur: ds. J.M. de Klerk Dienst van Woord en Tafel m.m.v. de cantorij	19.30 uur: ds. N.K. Mos Dienst van Woord en Tafel
Goede Vrijdag 30 maart	19.30 uur: ds. J.A.D. van der Boon Evangelielezing	19.30 uur: ds. J.M. de Klerk Evangelielezing	19.30 uur: ds. N.K. Mos Evangelielezing
Stille Zaterdag 31 maart	20.30 uur: ds. J.A.D. van der Boon Paaswake	20.30 uur: ds. J.M. de Klerk Intocht licht en doopgedachte- nis m.m.v. de cantorij	21.30 uur: ds. N.K. Mos Paaswake
Pasen Zondag 1 april	ds. J.A.D. van der Boon	ds. J.M. de Klerk	ds. N.K. Mos

jonge mensen. Nu al is duidelijk dat duurzaamheid veelvuldig en op verschillende manieren aan de orde zal komen. De avond begint om 19.30 uur en wordt gehouden in de Messiaskerk. Het belooft net als vier jaar geleden, toen de scholieren plotseling met heel nieuwe vragen voor de politici kwamen, een spannende avond te worden. De toegang is gratis. Naar verwachting zal het debat om circa 21.30 uur worden afgesloten. Weet u hierbij van harte uitgenodigd.

*Het volgende nummer...
...verschijnt in de derde week
van maart*